

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

5 Φεβρουαρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 241

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 1156/21-01-2019

Έγκριση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά - Νεφρικά Νοσήματα» (MSc in Arterial Hypertension and Related Cardiovascular-Kidney Diseases).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85.

2. Την υπ' αριθμ. 163204/Ζ1/29-9-2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

3. Την υπ' αριθμ. 216772/Ζ1/8-12-2017 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12-12-2017, τ.Β') με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».

4. Τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν. 4521 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις».

5. Τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018(ΦΕΚ Α' 102).

6. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΦΕΚ Α' 195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

7. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

8. Το π.δ. 85/31-5-2013 (ΦΕΚ Α' 124) «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών».

9. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189, τ.Α', 02-08-2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 3 Απριλίου 2018).

11. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 12.4.2018)

12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρία 30.4.2018).

13. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού αποφασίζει:

την έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, με τίτλο «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά - Νεφρικά Νοσήματα» (MSc in Arterial Hypertension and Related Cardiovascular-Kidney Diseases), από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του ΠΜΣ «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά - Νεφρικά Νοσήματα» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της αρτηριακής υπέρτασης και των συνοδών καρδιαγγειακών και νεφρικών νοσημάτων. Το ΠΜΣ στοχεύει σε μία ολοκληρωμένη εκπαίδευση στο συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο σε θεωρητικό, κλινικό και ερευνητικό επίπεδο, ώστε οι συμμετέχοντες στο πέρας των σπουδών τους να δύνανται να παρέχουν εξειδικευμένη φροντίδα στους πάσχοντες από υπέρταση αλλά και να φέρουν τα εφόδια για την εκπόνηση πρωτότυπης βασικής και κλινικής έρευνας.

Ολοκληρώνοντας το Πρόγραμμα, οι απόφοιτοι θα μπορούν να:

- διαχειριστούν ασθενείς με ιδιοπαθή ή δευτεροπαθή αρτηριακή υπέρταση.

- να διαχειριστούν και να αντιμετωπίσουν υπερτασικούς ασθενείς με καρδιαγγειακά ή/και νεφρικά νοσήματα.

- συμβάλουν στην πρόληψη της αρτηριακής υπέρτασης και των συνοδών καρδιαγγειακών και νεφρικών νόσων.

- να αντιμετωπίσουν τις επιπλοκές της αρτηριακής υπέρτασης και τα συχνά συνυπάρχοντα νοσήματα.

- να απασχοληθούν σε θέσεις του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις για τη διαχείριση των θεμάτων που άπτονται της διαχείρισης

ασθενών με αρτηριακή υπέρταση και καρδιαγγειακές-νεφρικές νόσους.

- να στελεχώσουν Μονάδες Αυξημένης Φροντίδας-Εντατικής Θεραπείας ασθενών με τα σχετιζόμενα νοσήματα.

- να στελεχώσουν Καρδιολογικές Μονάδες και Καρδιολογικά και Νεφρολογικά Τμήματα στο Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα.

- να απασχοληθούν σε θέσεις που απαιτούν υψηλό επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων του γνωστικού αντικείμενου.

- να πραγματοποιήσουν κλινική και βασική έρευνα στον τομέα της αρτηριακής υπέρτασης, της καρδιαγγειακής ιατρικής και νεφρολογίας.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) με τίτλο «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά - Νεφρικά Νοσήματα» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Ο τίτλος απονέμεται από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άρθρο 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το ν. 4485/2017 είναι:

1. Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής: είναι αρμόδια για τον έλεγχο και την έγκριση των εισηγήσεων της συντονιστικής επιτροπής του ΠΜΣ που αφορούν: στον ορισμό μελών Συμβουλευτικών Επιτροπών, στον ορισμό μελών Εξεταστικών Επιτροπών, στην απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, στη συγκρότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων, καθώς και για κάθε θέμα που προβλέπεται από επιμέρους διατάξεις του ν. 4485/2007.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ: απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ της Σχολής, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση της Σχολής για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.

- Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση της Σχολής.

- Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση της Σχολής.

- Αποφασίζει με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης, ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς

την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και πιστοποιεί την σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες. Σύμφωνα με αυτό, η Συντονιστική Επιτροπή με σχετική απόφαση της θα εγκρίνει μια δαπάνη ή ένα σύνολο δαπανών και θα αιτιολογεί τη σκοπιμότητα εκτέλεσης αυτών σύμφωνα με τις εκάστοτε εκπαιδευτικές ανάγκες του προγράμματος.

- Αντιμετωπίζει κάθε θέμα που δεν προβλέπεται από τις επιμέρους διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του παρόντα Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του: Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση Συνέλευσης της Σχολής.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.

- β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.

- γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

- δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση.

- ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

- στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφέλη χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά - Νεφρικά Νοσήματα» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστολαιο της Γραμματείας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών κλπ.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά-Νεφρικά Νοσήματα» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των τμημάτων Ιατρικής ΑΕΙ, της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι των Τμημάτων ΑΕΙ Φαρμακευτικής, Νοσηλευτικής, Βιολογίας, Γεωπονικού Πανεπιστημίου, Χαροκόπειου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων της αλλοδαπής με την ακόλουθη αναλογία:

1. Πτυχιούχοι Ιατρικής Σχολής (60%).
2. Πτυχιούχοι Φαρμακευτικής Σχολής (5%).
4. Πτυχιούχοι Νοσηλευτικής ΑΕΙ (20%).
5. Πτυχιούχοι Τμήματος Βιολογικού (3%).
6. Πτυχιούχοι Γεωπονικού Πανεπιστημίου (2%).
7. Πτυχιούχου Χαροκόπειου Πανεπιστημίου (10%).

Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι υπότροφοι και μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του ν. 4485/2017.

Το ΠΜΣ «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά-Νεφρικά Νοσήματα» θα δέχεται τριάντα (30) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί 80 (ογδόντα) συνολικά διδάσκοντες, τουλάχιστον 60% από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ και 40% από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της Αλλοδαπής. Αυτό αντιστοιχεί σε 1,3 διδάσκοντες ανά φοιτητή.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ της Ιατρικής Σχολής είναι περίπου 3.190 ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου 2.157 προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των 572 μελών ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Άρθρο 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε Μάιο, με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση Συμμετοχής.
2. Βιογραφικό σημείωμα.
3. Φωτοαντίγραφο πτυχίου, με επίδειξη του πρωτοτύπου κατά την κατάθεση.
4. Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να ξεκινήσουν τη διαδικασία αναγνώρισης του βασικού πτυχίου από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρ.34, παρ. 7 του ν. 4485/2017.

5. Φωτοαντίγραφο πιστοποιητικού αναλυτικής βαθμολογίας προπτυχιακών σπουδών, με επίδειξη του πρωτοτύπου κατά την κατάθεση.

6. Αντίγραφο Διπλωματικής-Πτυχιακής Εργασίας - εφόσον υπάρχει.

7. Φωτοαντίγραφο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ή βεβαίωση παρακολούθησης εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί, με επίδειξη του πρωτοτύπου κατά την κατάθεση - εφόσον υπάρχει.

8. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν.

9. Βεβαίωση υπεύθυνου Καθηγητή σε περίπτωση επιστημονικού έργου - ερευνητικής δραστηριότητας - εφόσον υπάρχει.

10. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν.

11. Δύο συστατικές επιστολές.

12. Σύντομο Σημείωμα στο οποίο θα αναφέρεται για ποιο λόγο ο υποψήφιος ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στο ΠΜΣ.

13. Πιστοποιητικό γνώσης της Αγγλικής γλώσσας ή περισσότερων ξένων γλωσσών.

14. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.

15. Βεβαίωση εργοδότη/υπηρεσίας, εφόσον εργάζονται, ότι σε περίπτωση επιλογής τους θα έχουν την άδεια να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους.

16. Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1989 ότι ο υποψήφιος μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις της υποχρεωτικής φοίτησης σύμφωνα με αυτήν τη προκήρυξη και αναλαμβάνει το κόστος των σπουδών του για όλα τα εξάμηνα.

17. Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1989 ότι όλα τα υποβληθέντα φωτοαντίγραφα αποτελούν ακριβή αντίγραφα των πρωτοτύπων.

18. Κάθε άλλο στοιχείο που κατά τη γνώμη του υποψηφίου θα συνέβαλλε ώστε η Εξεταστική Επιτροπή να σχηματίσει πληρέστερη και πιο ολοκληρωμένη άποψη.

Οι φοιτητές με τίτλο σπουδών από ίδρυμα της αλλοδαπής πρέπει να προβούν στη διαδικασία αναγνώρισης του τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το αρ. 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 101 παρ. 5 του ν. 4547/2018.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου σε ποσοστό 30%.

- Η αναλυτική βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το αντικείμενο του ΠΜΣ (π.χ. Βιολογία, Φυσιολογία, Παθολογική Φυσιολογία, Φαρμακολογία, Εσωτερική Παθολογία - Ειδική Νοσολογία - Μικροβιολογία, Καρδιολογία, Διατροφή) σε ποσοστό 20%.

- Τυχόν Διπλωματική - Πτυχιακή εργασία του υποψηφίου σε ποσοστό 3%.

- Τυχόν Μεταπτυχιακές Σπουδές του υποψηφίου σε ποσοστό 5%.

- Τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου σε ποσοστό 5%.

- Το τυχόν επιστημονικό έργο (ερευνητικές εργασίες, δημοσιεύσεις κλπ) του υποψηφίου σε ποσοστό 5%.

- Την τυχόν κλινική ή επαγγελματική εμπειρία σχετική με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. του υποψηφίου σε ποσοστό 5%.

- Τυχόν υποτροφίες, διακρίσεις, βραβεία που έχει λάβει ο υποψήφιος σε ποσοστό 2%.

- Πιστοποιημένη γνώση στις Αγγλικής γλώσσας και τυχόν άλλων ξένων γλωσσών σε ποσοστό σε ποσοστό 5%.

- Δύο συστατικές επιστολές σε ποσοστό 2%.

- Την προσωπική συνέντευξη και τα στοιχεία σχετικά με την προσωπικότητα, τις γνώσεις, τα επαγγελματικά σχέδια, τους στόχους του υποψηφίου και την πρόθεση για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, που θα προκύψουν από αυτήν σε ποσοστό 15%.

- Κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τα προσόντα του υποψηφίου που αποδεικνύεται από τα δικαιολογητικά που κατατίθενται σε ποσοστό 3%.

- Την υποτροφία εσωτερικού του ΙΚΥ (Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών). Οι υποψήφιοι με υποτροφία εσωτερικού του ΙΚΥ θα γίνονται δεκτοί καθ' υπέρβαση του προβλεπόμενου αριθμού.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός επτά (7) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Ισοβαθμήσαντες γίνονται δεκτοί, ως υπεράριθμοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 5 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν, με αίτηση τους, παράταση της διάρκειας σπουδών, για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, μόνο μία φορά και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των 2 (δύο) ακαδημαϊκών εξαμήνων. Η ανώτατη χρονική διάρκεια, δηλαδή, ορίζεται σε 6 (έξι) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η μη ολοκλήρωση των σπουδών μέσα σε διάστημα έξι ακαδημαϊκών εξαμήνων από την εγγραφή στο ΠΜΣ συνεπάγεται με τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Πρόγραμμα. Παράταση περισσότερο από 2 (δύο) ακαδημαϊκά εξάμηνα μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε περιπτώσεις παρατεταμένης ασθένειας, που πιστοποιείται από δημόσιο φορέα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης και δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα.

Άρθρο 6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους. Σε περίπτωση αδυναμίας έναρξης στο χειμερινό εξάμηνο, δύναται να μεταφερθεί στο εαρινό, με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε τακτική παρακολούθηση, μελέτη και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, συμμετοχή σε ερευνητική δραστηριότητα και συγγραφή επιστημονικού έργου, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης σε χώρους του Ιπποκρατείου Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική και κατά περίπτωση στην αγγλική γλώσσα.

Α. Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες/ ανά εξάμηνο	ECTS
Βασικές γνώσεις Καρδιαγγειακής Ιατρικής	5	12
Βασικές γνώσεις Νεφρολογίας	2	5
Βασικές γνώσεις Φαρμακολογίας	1	3
Βασικές γνώσεις απεικονιστικής Ιατρικής	1	3
Βασικές αρχές θεραπευτικής καρδιαγγειακών νοσημάτων	2	5
Βασικές διατροφικές αρχές	1	2
Σύνολο	12	30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες/ ανά εξάμηνο	ECTS
Επιδημιολογία αρτηριακής υπέρτασης	1	2
Αίτια υπέρτασης	1	3
Φυσιολογία-Παθοφυσιολογία Υπέρτασης	1	2
Διαγνωστική προσέγγιση ιδιοπαθούς και δευτεροπαθούς υπέρτασης	3	7
Καρδιαγγειακές επιπλοκές υπέρτασης	4	10
Νεφρικές επιπλοκές υπέρτασης	1	3
Αγγειακό εγκεφαλικό και υπέρταση	1	3
Σύνολο	12	30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες/ ανά εξάμηνο	ECTS
Υγιεινοδιαιτητικές παρεμβάσεις και υπέρταση	3	6
Φαρμακευτική θεραπεία υπέρτασης	5	12
Επεμβατική θεραπεία υπέρτασης	1	3
Επείγουσα υπέρταση	1	4
Βιοστατιστική και μεθοδολογία της έρευνας	2	5
Σύνολο	12	30

Δ' Εξάμηνο		
	Διδ. Ώρες/ ανά εξάμηνο	ECTS
Πρακτική άσκηση	6	15
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	6	15
Σύνολο	12	30

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Το μάθημα «Βασικές γνώσεις Καρδιαγγειακής Ιατρικής» καλύπτει τις κύριες αρχές φυσιολογίας του καρδιαγγειακού συστήματος, τις μεθόδους κλινικής και εργαστηριακής διερεύνησης των καρδιαγγειακών νοσημάτων, και την παθοφυσιολογία και τις κλινικές εκδηλώσεις όλου του φάσματος της καρδιάς και των περιφερικών αγγείων.

Το μάθημα «Βασικές γνώσεις Νεφρολογίας» περιλαμβάνει τη φυσιολογία του νεφρού, τις μεθόδους εκτίμησης της νεφρικής λειτουργίας και τις παθήσεις του νεφρού και των νεφρικών αγγείων.

Το μάθημα «Βασικές γνώσεις Φαρμακολογίας» καλύπτει τους μηχανισμούς δράσης, τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις των φαρμάκων που χρησιμοποιούνται στην καρδιαγγειακή ιατρική.

Το μάθημα «Βασικές γνώσεις απεικονιστικής Ιατρικής» αναλύει τις σύγχρονες μεθόδους απεικόνισης που χρησιμοποιούνται στην καρδιαγγειακή ιατρική (υπερηχογραφία, αξονική και μαγνητικής τομογραφία, πυρηνική ιατρική κ.α.) εστιάζοντας στις αρχές λειτουργίας, τις ενδείξεις, και τον ορθό τρόπο αξιολόγησης τους.

Το μάθημα «Βασικές αρχές θεραπευτικής καρδιαγγειακών νοσημάτων» αναλύει τη σύγχρονη θεραπευτική προσέγγιση των επί μέρους καρδιαγγειακών νοσημάτων σε επίπεδο φαρμακευτικής και μη φαρμακευτικής παρέμβασης.

Το μάθημα «Βασικές διατροφικές αρχές» αναλύει τη δομή της σύγχρονης διατροφής, την ενεργειακή αξία των τροφών, τα χαρακτηριστικά των κύριων διαιτών, και τις αρχές της υγιεινοδιαιτητικής θεραπείας στην καρδιαγγειακή πρόληψη.

Το μάθημα «Επιδημιολογία αρτηριακής υπέρτασης» περιλαμβάνει επιδημιολογικά στοιχεία επιπολασμού και επίπτωσης της υπέρτασης στην Ελλάδα και παγκοσμίως, τις συσχετίσεις με άλλες συννοσηρότητες, και δεδομένα καρδιαγγειακής, νεφρικής και ολικής πρόγνωσης των υπερτασικών ασθενών.

Το μάθημα «Αίτια υπέρτασης» αναλύει το σύνολο της αιτιοπαθογένειας της υπέρτασης συμπεριλαμβανομένων της ιδιοπαθούς μορφής και των δευτεροπαθών μορφών αυτής.

Το μάθημα «Φυσιολογία-Παθοφυσιολογία Υπέρτασης» περιλαμβάνει τους σύμπλοκους παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς ανάπτυξης και εξέλιξης της ιδιοπαθούς και δευτεροπαθούς υπέρτασης και των επιπλοκών της

Το μάθημα «Διαγνωστική προσέγγιση ιδιοπαθούς και δευτεροπαθούς υπέρτασης» αναλύει τον ορθό τρόπο προσέγγισης του υπερτασικού ασθενή σε κλινικό και εργαστηριακό επίπεδο για την εδραίωση της διάγνωσης της υπέρτασης, την ανεύρεση της αιτιολογίας της και την εκτίμηση των βλαβών σε όργανα-στόχους.

Το μάθημα «Καρδιαγγειακές επιπλοκές υπέρτασης» στοχεύει στην εκπαίδευση επί της διερεύνησης και διαχείρισης των υποκλινικών και κλινικών βλαβών στα όργανα-στόχους της υπέρτασης.

Το μάθημα «Νεφρικές επιπλοκές υπέρτασης» περιλαμβάνει τους μηχανισμούς, τις κλινικές εκδηλώσεις και τη διαγνωστική προσέγγιση της επίδρασης της υπέρτασης στους νεφρούς και τα αγγεία της.

Το μάθημα «Αγγειακό εγκεφαλικό και υπέρταση» αναλύει την επιδημιολογία, την παθοφυσιολογία, τα κλινικά και απεικονιστικά χαρακτηριστικά και τις διαγνωστικές επιλογές των εγκεφαλικών επεισοδίων που εμφανίζονται στους υπερτασικούς ασθενείς.

Το μάθημα «Υγιεινοδιαιτητικές παρεμβάσεις και υπέρταση» αναλύει τα υγιεινοδιαιτητικά μέτρα της αντιμετώπισης της υπέρτασης, τα αναμενόμενα οφέλη και τους περιορισμούς στη συμμόρφωση των ασθενών.

Το μάθημα «Φαρμακευτική θεραπεία υπέρτασης» περιγράφει τα αντιυπερτασικά φάρμακα 1ης και 2ης γραμμής (μηχανισμοί δράσης, ανεπιθύμητες ενέργειες, αλληλεπιδράσεις, δοσολογία) τους αλγόριθμους εφαρμογής τους, τους προτεινόμενους συνδυασμούς και τις σχετικές συστάσεις από τις κατευθυντήριες οδηγίες.

Το μάθημα «Επεμβατική θεραπεία υπέρτασης» περιλαμβάνει τόσο τις επεμβατικές μεθόδους αντιμετώπισης της δευτεροπαθούς υπέρτασης (αγγειοπλαστικής νεφρικών αρτηριών κ.α.) όσο και τις νεώτερες μεθόδους αντιμετώπισης της πρωτοπαθούς υπέρτασης (απονεύρωση νεφρικών αρτηριών, ενεργοποίηση τασεουποδοχέων, αρτηριοφλεβώδης επικοινωνία κ.α.).

Το μάθημα «Επείγουσα υπέρταση» περιλαμβάνει τις υπερτασικές κρίσεις και αναλύει την ταξινόμησή τους, την προσέγγισή τους στο τμήμα επείγοντων περιστατικών και την εφαρμογή θεραπείας.

Το μάθημα «Βιοστατιστική και μεθοδολογία της έρευνας» περιλαμβάνει τις γενικές αρχές της στατιστικής στην ιατρική, την ορθή αξιολόγηση των επιστημονικών εργασιών, τα είδη της έρευνας στην καρδιαγγειακή ιατρική, τις μεθόδους σχεδιασμού μελετών, και τη χρήση των

βασικών στατιστικών μεθόδων όπως και των κύριων στατιστικών πακέτων για τη διεξαγωγή έρευνας.

Το μάθημα «Πρακτική άσκηση» περιλαμβάνει εκπαίδευση σε τακτικά εξωτερικά ιατρεία υπέρτασης, σε τμήμα επειγόντων περιστατικών και σε νεφρολογικές μονάδες όπου οι φοιτητές θα αποκτούν τις απαραίτητες δεξιότητες στη διαχείριση του υπερτασικού ασθενούς, και των καρδιαγγειακών και νεφρικών επιπλοκών αλλά και στην αντιμετώπιση των επειγουσών καταστάσεων στην υπέρταση.

Στο Δ' Εξάμηνο, ο φοιτητής θα εργασθεί επί διπλωματικής εργασίας (ερευνητική εργασία, ανασκόπηση της βιβλιογραφίας ή μετα-ανάλυση) σε θέμα που άπτεται του ευρύτερου πεδίου της υπέρτασης και των συνοδών καρδιαγγειακών-νεφρικών νοσημάτων σακχαρώδους διαβήτη υπό την επίβλεψη του Επιβλέποντος Καθηγητή.

Άρθρο 7 ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 20% ανά μάθημα / ή στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση της Σχολής.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, περισσότερες από δύο φορές στο ίδιο μάθημα, στην εξεταστική του τρέχοντος εξαμήνου ή στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, τότε εξετάζεται, ύστερα

από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής ή άλλων συναφών τμημάτων του ΕΚΠΑ, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων (παρ.6, άρ. 34, ν. 4485/2017).

Στο τέταρτο εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων (αν δεν έχει ορισθεί ως επιβλέπων/ουσα του μετ. φοιτητή ήδη από την έναρξη των μετ. σπουδών του) και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, εισηγείται στη Συνέλευση, τη συγκρότηση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων (παρ. 4, άρ. 34, ν. 4485/2017).

Ο Επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι μέλος ΔΕΠ Α' ή Β' βαθμίδας.

Τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη ΔΕΠ Α' ή Β' βαθμίδας.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική.

Η διπλωματική εργασία μπορεί να είναι ερευνητική εργασία, ανασκόπηση της βιβλιογραφίας ή μετα-ανάλυση ερευνητικών εργασιών. Η γλώσσα της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή η αγγλική. Χρησιμοποιείται γραμματοσειρά με μέγεθος χαρακτήρων (fonts) 12, με διπλό διάστιχο γραμμής (double spaced), περιθώριο 2,5 cm από τα άκρα (δεξιά, αριστερά, πάνω, κάτω) της σελίδας και πλήρη στοίχιση. Η έκταση που θα καταλάβει η εργασία (γενικό και ειδικό μέρος, χωρίς τις βιβλιογραφίες και την περίληψη) πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 10.000-20.000 λέξεων. Η περίληψη της εργασίας δεν πρέπει να ξεπερνά τις 250 λέξεις. Οι βιβλιογραφίες πρέπει να κυμαίνονται μεταξύ 80-150.

Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής (παρ. 4, άρ. 34, ν. 4485/2017).

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της Ιατρικής Σχολής (άρ. 34, παρ. 5 ν. 4485/2017).

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Άρθρο 8 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και

ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (παρ.3, αρ.34, ν. 4485/2017).

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ.

3. Το ΠΜΣ χορηγεί περιορισμένο αριθμό υποτροφιών στο Γ' (τρίτο) και Δ' (τέταρτο) διδακτικό εξάμηνο, ο οποίος εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και αποφασίζεται από την Συντονιστική Επιτροπή. Οι υποτροφίες έχουν διάρκεια δύο (2) εξαμήνων και χορηγούνται, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής στη Συνέλευση, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο Α' (πρώτο) και στο Β' (δεύτερο) διδακτικό εξάμηνο και κατά προτεραιότητα σε μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν είναι μισθωτοί. Σε περίπτωση ισοβαθμίας χορηγούνται, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής στη Συνέλευση, επιπλέον υποτροφίες, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση.

4. Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν. 2121/1993) κατά τη συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών τους,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

5. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (άρ. 35, παρ. 2, ν. 4485/2017).

6. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (παρ.1., αρ.44, ν. 4485/2017).

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κάθε διδάσκοντα θα του κοινοποιούνται.

7. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής και σε χώρο της Σχολής, παρουσία του Προέδρου της Ιατρικής Σχολής.

Πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά-Νεφρικά Νοσήματα» απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά-Νεφρικά Νοσήματα».

8. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

9. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

10. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Αρτηριακή Υπέρταση και Συνοδά Καρδιαγγειακά-Νεφρικά Νοσήματα» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των χίλιων (1.000) ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να καλύπτονται οικονομικά από χρηματοδοτούμενα προγράμματα έρευνας στα οποία συμμετέχουν. Το ΠΜΣ ενθαρρύνει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν εντάσσονται στις παραπάνω κατηγορίες να επιτύχουν εξωτερική χρηματοδότηση των σπουδών τους από διάφορα Ιδρύματα και Ινστιτούτα.

Άρθρο 9 ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ θα διατεθούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής.

Τα μαθήματα και οι διαλέξεις θα λαμβάνουν χώρα στα κτίρια του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου Αθηνών. Για τις ανάγκες διδασκαλίας του ΠΜΣ θα αξιοποιούνται η αίθουσα διδασκαλίας (ομαδικό αναγνωστήριο) της οργανωμένης βιβλιοθήκης του Νοσοκομείου, το αμφιθέατρο της Α' Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής και το Κεντρικό Αμφιθέατρο του Νοσοκομείου. Όλοι οι εν λόγω χώροι διαθέτουν των απαραίτητο εξοπλισμό (σεμιναριακά καθίσματα, βιντεοπροβολείς, συστήματα ήχου, πίνακες κ.τ.λ.) για την διεκπεραίωση των μαθημάτων.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ.

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

- α) τον προϋπολογισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
- γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

- δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Επειδή τα λειτουργικά έξοδα του Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ., ο οποίος κατατίθεται στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ (παρ. 2, άρ.44, ν. 4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της ΕΣΕ (παρ. 5, άρ.44, ν. 4485/2017).

5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 10

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται, τουλάχιστον κατά 60%, από:

- μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής,
- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- ομότιμους καθηγητές (άρ. 69, ν. 4386/2016) και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος,
- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112),
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπο-

ρεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ. [...] (παρ. 7, άρ. 29, ν. 4009/2011).

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης το Τμήματος ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
- ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του αρ. 13Α, ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,
- επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,
- επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ.7, άρ. 16, ν. 4009/2011)

ή γίνονται νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 και 6, αρ. 36, ν. 4485/2017).

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΠΜΣ γίνεται ύστερα από εισήγηση της ΣΕ και έγκριση της Συνέλευσης της Σχολής.

Κριτήρια επιλογής που συνεκτιμώνται είναι η επιστημονική ειδίκευση σε ένα από τα θεματικά πεδία του ΠΜΣ, η επιστημονική ευθύνη ή η ενεργός συμμετοχή σε έρευνες/ προγράμματα που ασχολούνται με θέματα του ευρύτερου πεδίου της υπέρτασης και των συνοδών καρδιαγγειακών και νεφρικών νοσημάτων, και η προηγούμενη διδακτική εμπειρία στο αντικείμενο του ΠΜΣ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ